

GOZDOVI V SRCU EVROPE

Slovenci smo tesno povezani z drevesom in gozdom, tema pradavnima simboloma življenja. Gozd pokriva več kot polovico Slovenije, drevesa pa so na gosto posejana tudi med polji, travniki, ter po naseljih. Gozd bi lahko bil naš nacionalni simbol. Ob tem, da smo pomorski narod bi se lahko brez slabega prizvoka imeli tudi za gozdni narod. V tem delu Evrope nam je uspelo ohraniti prvobitne gozdne združbe z avtohtonimi drevesnimi vrstami, ter z njimi povezane številne druge rastlinske in živalske vrste.

Danes ko je porušeno naravno ravnotežje na našem planetu si moramo tudi v svojem nacionalnem okolju, ter v novi Evropi bolj prizadevati za vzpostavitev skladnosti med naravo in človekom. Spoznanje o nujnosti sonaravnega in trajnostnega razvoja ima v slovenskih gozdovih in gozdarstvu že dolgo tradicijo. Naši predniki so morali zaradi občutljivih naravnih razmer pred posegi v gozdove misliti tudi na dolgoročne posledice ravnanja v okolju. Tako delamo tudi danes, prav tako bodo morali ravnati tudi prihodnji rodovi.

Zaščitna vloga gozda v danih geoloških, podnebnih in hidroloških razmerah Slovenije je odločujoča za varstvo naselij, tehnične infrastrukture in kmetijskih zemljišč pred naravnimi ujmami. Razmere, ki omogočajo sedanjo rabo zemljišč in razmeroma stabilno proizvodnjo hrane je mogoče ohraniti v Sloveniji le z visoko stopnjo gozdnatosti. Za Slovenijo, ki nima veliko naravnih virov so gozdovi tudi gospodarsko zelo pomembni.

Izredna pestrost rastišč in raznolikost življenjskih združb na skromni razsežnosti slovenskega ozemlja je taka, kot le malo kje v Evropi in preseneti obiskovalce od drugod. Že na področju Območne enote Maribor lahko na kratki razdalji opazimo velike razlike v gozdovih. Gozdarji v Prlekiji v prvi tretjini meseca maja lahko že na južnih robovih trgamo prve gozdne jagode ali s pogledam obiramo rane češnje. Samo šestdeset kilometrov proti zahodu pa naši kolegi še gazijo po snegu v osojnih dolinah severnega Pohorja.

Ogrevanje Zemlje in prihajajoče klimatske spremembe bodo verjetno zelo močno vplivale na stanje in dogajanja v naših gozdovih. Vse to bo velik izziv za gozdarsko stroko in tudi lastnike gozdov, če želimo čim bolj ohraniti zeleno bogastvo Slovenije. Pričakujemo, da se bo gospodarski pomen gozdov v prihodnje povečeval zaradi rabe lesa, kot obnovljivega naravnega materiala, v katerem lahko za daljši čas vežemo toplogredni CO₂. Vedno dražja fosilna goriva in njihovo pomanjkanje pa bodo povečali rabo lesa v energetske namene ob bolj učinkoviti izrabi njegove energetske vrednosti.

Ker Slovenija v tem času predseduje Evropski uniji hočemo tudi gozdarji drugim v naši novi razširjeni domovini pokazati in ponuditi primer sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi, ki je usklajeno z načeli varstva okolja in naravnih vrednot. Bodimo ponosni na gozdove v srcu Evrope in jih z veseljem pokažimo prihajajočim obiskovalcem.

Andrej Kovačič, univ. dipl. inž. gozd.